

శ్రీరమః

అగస్త్యేశ్వరస్తవకము.

శ్రీ శివ .

ఇయ్యది ముముక్షుల కుపయోగమగునట్లు భక్తిరస ప్రాధాన్యముగా వ్రాయబడినది. ఇందలిలోపంబులఁ నవరింపఁ బాడితులు ప్రార్థితులు.

ఈగ్రంథము శివవరంబుగా వ్రాయబడినను శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయవిష్ణవే' యన్నట్లు శివకేశవులకు భేదంబులేదని ఇందచ్చటచ్చట గనుబరచియున్నాను. శివుండే ప్రధానదైవమని నైవమతస్థులను,

విష్ణుంచే పథానమని వైష్ణవులునుగణించి యొండొకట
తో వాడంటుల బెంచుకొని పెనగులాడుచుంట నిష్క్ర
యోజనము. ఏకస్వరూపుండగు పరబ్రహ్మము వ్యాపార
త్రయమునుబట్టి మూడుమూర్తులుగా వెన్నబడి యున్నాడు.
సృజించుటకు బ్రహ్మయనియు, సృష్టిని వృద్ధిబోం
దించుటకు విష్ణువనియు, లయించుటకు శివుండని
యు వ్యాపారత్రయనిర్వాహకత్వముజేయుటకు మూర్తి
త్రయమేర్పడినట్లు జెప్పుదురుగాని యిదియంతయు నో
క్కనిశక్తియే.

“ ఎందు సర్వజీవములుత్పన్నమగుచున్నవో, ఎందు
వృద్ధిబొందుచున్నవో, ఎందు నశించుచున్నవో అదియే
బ్రహ్మము” అని తైత్తిరీయోపనిషత్తు III-1-1 నందు
జెప్పబడియున్నది.

విశ్వేశ్వరస్వామి-పంచరత్నములు.

ఈ శ్రీవరాహనాంతుర చిహ్నములన్నియు పరిశీలించి
కానననీమలన్నాటియగ వార్షికభూధంభూరుహంబుల
మానవసంప్రదేశముల మంజూరకావించినను
శ్రీనిలయంబులొక్కయను నీనువగానులనొప్పనీభవి

శ్రీ. భాద్రపదశుద్ధచవితినిబయలుపెట్టి
పుష్యమాసార్వాములచేతబూజించి
మాదంబులభుజిచేయించుమూల
నీపుచరియింతుచచ్చగానిభముభేక.

ఈ సదగురూపములను నిపునై చెప్పినదివలదు
నాదంబులకావలయుననియు సందర్భములను
సుదామముగూర్చియుకలగోభిరవాక్కునుమాట
చేయునొకటియునువలగగదీనిగహించవేదక

మ! నిఃకింఘావత్తవత్సరోవరములఁ శృంగారమైయెప్పుడయా
విరిపై ధాన్యస్కరుడుత్తుపై శశిఁబాబృందావళివైరిపై
సరిసీతావసయెప్పుగానడకునోసంహారవిఘ్నప్రదా

1. గిరిరాట్టులినుపుత్రనిక్కొలిచెడఁ గ్రూరాఘనసంహారకా !

కా! పాశంబునొకహస్తపక్ష్యమునవే పాపాత్ములనొంపగా
యాకాళంకంగముతేయవిఘ్నముల సంహారంబుగావిందియా
యాశృంగార్పగనఁగుశంబురు సదాహస్తంబునన్దాశ్చయో
వేళాంగాసురసేవితా శివప్రియాదీనప్రభావక్షకా !

2.

చ! ధవళమునీచక్రేర్మునుతాల్పివవస్త్రముకంతహారముల్
ధవళమునీదుయంగమును చాంవ్వలయుగ్మముదేహకాంతులుఁ
ధవళమునీదుమాననము ధారుణినింపగునీదునామముఁ
నవరుచులిచ్చినీస్వరగానాలకకున్మధధాన్యైశేగుఁ ॥

3.

ఉ॥ రాముడునిన్ను గొల్చె జలరాశినిగట్టగ రావణాదియూ
 గాములజంపగా నడచు గారవమొప్పుగ జేకొనన్పడి
 రామును ధర్మనందనుడు వారయతెన్నకుదర్శింపొల్చె బో
 రాములబావిరాజ్యసుకరిత్యసమ్మదిలభింపవేడుకన్ ॥

4.

ఉ॥ మొక్కెడనెప్పు హర్తకును మొక్కెడకర్తకుః శ్వభర్తకున్
 మొక్కెడనేకదంతుకు మొక్కెడచంద్రకలావలంకున్
 మొక్కెడనర్పర్యవేదికిని మోదకళాధికి మోక్షదాయికిన్
 మొక్కెడను ప్రసాదునకు మోదముతో మమ్రాహుచు దగ్గన్ ॥ 5.

క॥ జనములు తాలెవరై నను

వినిన రేకున్నజనువచేష్కలింపన్

జనరక్షకుడాగదతి

ధనధాన్యములిచ్చివారి ధాతాని బోచున్ ॥

తొక్కవైకొక్క ప్రబంధము.

కా॥ ఏగాదండముఁ జేరఁబూనియసదావేదోక్తగానఁబుల
 స్వీగానాదివిలాసగుణ్యగళ శ్రీవిస్తారముప్పస్సర
 శ్రీదేసంకుల మల్లలాదగరిమ స్సంగారముల్కు స్ఫుగా
 వేదీసంస్థిత పుష్పజాలమదరస్వేడ్కన్దగన్బాకునా
 వానిగొల్పెద బ్రీతితోడురిను మద్వాక్యప్రభావృద్ధితే॥

కాళీస్తవము.

ఉ॥ ధాలమునేలసాక మదిభక్తినులింతును దేశపాలిని
 స్మిలిని దుష్టసాధు పరికిలిని దుర్తదశత్రువర్గ ని
 హ్తులిని భక్తవాధుకలి మాదక సాలింకాలింశ్చయా
 కాలిని శ్రీగళస్తాత సన్నిభాతలిని ధైర్యకాలిని॥

వేదీశ్వరస్తవము.

కం॥ అలిమేలుమంగనొకకరి తలముననాంచాకిలేలు దమ్మనొకటా
 ములలితముగఁబూనియదా॥ వెలసినశ్రీవేంకటేశువేడ్కన్దయ

సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర స్తోత్రము.

కం॥ గోబ్రాహ్మణాదిప్రాణుల! దాబ్రాణంబగుచున్నట్ల తమపులలోనా
శ్రీబ్రహ్మతేజుడైతిను! సుబ్రహ్మణ్యకుండలతగుభారమతితో॥

హనుమత్సవము.

కం॥ వ్రంతలదీర్చగనేహను! మఃతుదిగంతవిక్రమక్రమాందితవరసే
మఃతుననఃతునిసుగుణ! స్వాంతున్నదిడలఃతునంతసంబేపారా॥

మాతృచందనము.

ఉ॥ ఈక్షితినుండిమజ్జనని యేగగనాకము సర్వధంగుల
వ్రక్షణజేసి నన్ను ననురాగముతోడుత బెద్దజేసి తా
గుక్షినిగన్నరీతిగని కూర్చి మయాత్రవతాళులన్నితా
నీక్షితిజేసి పుణ్యగరికేగిన శ్రీమహాలక్ష్మీమొక్కదా॥

సుకవిపదనము.

ఉ॥ మత్స్యశ్రోతాభి మదిమాఘని చిన్మణిభావీంద్రుల
నిక్కసహాయము నుకదీ ప్రయశోనిధి బోధనార్యుల
అక్కిన మంత్రిభాస్కరుని బెద్దనుపెద్దన భట్టుచూర్ముల
వ్యాకృతమానసంబునను మోదములోగవిరాజరాజిగ॥

గురుస్మరణము.

కం॥ మొదలననోంకారంబులు ముదమొదవన్నేర్పిరిట్టి ముదిరవృద్ధయునిగ
విదిరయశుమన్యునన్నే । గదురుగమదిదలశురాజనోపాలునిలన్ ।
కం॥ గణముల ఛందోసుగాల మణములదగ నేర్పిరిట్టితామరవరు,న
ద్దురుఁదలఁతునూర్యనారా యణవిమర్గాదిమఃశ్యవంశితమతిహో ।

తనవినిదనము.

కం॥ పన్నగ గాంచరుకుకపుల్పన్నుతనధాతిలోన నత్కుపులనెనెన్
నన్నెమల్లిదగ నెమలి కన్నులదనతోకదాల్పుకాఁగలచే;

• ప! ఇతిష్ఠదేవతాప్రార్థనంబును, మూర్త్యవందనంబును, ముక్తిప్రార్థనంబును, గురువ్రంబును, కుఃఖినిందనంబును గానింది,

షష్ఠ్యంశ్యములు.

కి॥ శ్రీరతుఃపత్నిఃపునరర । చాపాచితరహస్త్తనకును జతురసుమతిః

రాపననన్మృది విరితిః । గాపాడుచునుండునట్టి కరుణాతపిత్విః ।

క॥ హరునకు గంగాధరునకు । సురపూజితపాదఃద్వళోభానిల స

ద్దిజాహృత్యరసిజనకుః । బురహరునకు దేవవంద్యదూరియచునకుః ।

క॥ ధీరునకు నిరుపమమహాః । దాతునకును నూరికి జగదాధారునకు

వీరునకును నమ్రు గంభీరునకును సర్వకాప్రేమిమతిః ॥

క॥ రాజేంద్రభాతునకును । రాజహస్త్తనకుహృదయ రాజీవృక్షకు

రాజేవహస్తాయుగునకు । రాజితసురవంజ్యపాద రాజీవ్రసకుః ।

క॥ సింహునకాతరవిక్రమ । సింహునకునుయక్షదేవ సింహునకుమహా

సింహానమూనబలునకును । సింహాకృతోదరునకువర శ్రీసింహునకుః ।

కం॥ దనుజులరిపునిరిపుతరి। తనువులయనువులను వెలిఁబనువుననరి॥
 దనుజులఁచుభవమునఁగచున॥ తనునిగములబెలుగునుకునిఁగిఁగనునిగి॥
 ప॥ నాచే నొసర్పబడిన స్తబ్ధక్రమంబొద్దనిన.

హిందుస్తానీ శీర్ - అది.

పల్లవి. పార్వతీహృద్గతగావరా, పెనుమద శ్రీయక ప్రేక్ష్యర ప్రోవరా॥

పాశవాగ్గా యంచ వినునే - రాదిభక్తిజెలగ గానే

ఈశ జగదీశ్వరభోవరా - పాశుపతాస్త్రపా॥

పాలకదలిదఱవహలా, హలము నం జనితముకాగా

లిలకళమున్నింపితేరా - లలితశుకీలాపా॥

పార్వభౌమాయంచ మదిన్ద - జాలవేద జాలిలేదా

సర్వలోకరక్షితకా - సర్వదుశ్శంభోపా॥

ఆర్యసంస్తుత్యాత్ర యనిలా, హరిఃకర చలనుదేరా

మూర్త్యప్రకాశపాలకా, శుభదరాకాపా॥

తేజఃప్రకాశము.

ఉ॥ ఈశ్వర సర్వరూపై యశోమహా ప్రభ భాసు రాధిపా

శాశ్వర భవ్య కౌమారుభవ భారతయనంత దిగంతరూప లో

కేశ్వర వేదచేద్యుడుడక్షానిరప్రసార క్రియ

స్త్యేశ్వర పెన్మిదేశ నిను చిత్తమునంగఁ దలంతు నివృక్షుఁడ॥

చ॥ భువరర మోదనంభర గాక్షకరూపాల మానతుఁడన్

వవరహమిత్రనేత్ర యనివారముగానిను బూజితేయచు

న్యతుతుల నీపురుష్తైలరూపముగా నొకగొన్నిపక్షము

ల్కినయనుతోడ నంబిము పేర్చి నొసర్తును భార్యనీపతి॥

కి॥ సమితీనీపదయగ్గము॥ తిమ్మగనా మనమునందు నల్లరలుల నా

వమ్ములద్రోయుచునుండుము॥ సుమిత్రపుమేశలోలిమాగ్యనమానా॥

దండకిము—శ్రీ యగస్త్యేశ, వాగీశ, చిత్రేశ, భూదేశ, కైలాసవానా,

మహానంద, జాబ్యుల్కమానాగ్ని లీలానమాహస్వితా ఛలనేత్రాప్రకాశా,

ధరావర్తనానీత తాతామహావర్తనానామిలాసా, బహుశా తాని వర్తనానీ
 భంగ సంభూతసంభూత భారాతుమారానుమోదననన్వేనోమందహానప్రభాతోభి
 వ్యస్తమన్నేత్ర సంప్రభాహానభాసా, మహాశ్లేషయామా, మహాసందభామా, మ
 హావేషభీమా, మాగా, భరిభీమా, లుప్తపాత్యోయూంభోధి శ్రీహామసూర్య
 ప్రకాశ మన్వేష్టాకాసార కాతారపర్వాంధ్రీ కాసుప్రదేశా, భవాభవ్యనా
 తా, మహాదానమాతా, భక్తివర్తనా, మహాతా, ప్రభోపార్యతా, హామీ
 మాంపామీమాంపామీ।

సీ! శ్రీగత, వర్తనానీత తాతామహావర్తనానామిలాసా, బహుశా తాని వర్తనానీ
 భంగ సంభూతసంభూత భారాతుమారానుమోదననన్వేనోమందహానప్రభాతోభి
 వ్యస్తమన్నేత్ర సంప్రభాహానభాసా, మహాశ్లేషయామా, మహాసందభామా, మ
 హావేషభీమా, మాగా, భరిభీమా, లుప్తపాత్యోయూంభోధి శ్రీహామసూర్య
 ప్రకాశ మన్వేష్టాకాసార కాతారపర్వాంధ్రీ కాసుప్రదేశా, భవాభవ్యనా
 తా, మహాదానమాతా, భక్తివర్తనా, మహాతా, ప్రభోపార్యతా, హామీ
 మాంపామీమాంపామీ।

- పీ. కాదభిరామరావు గారి దానీయ దండధర పరావదండపాద
వాసుడే బ్రహ్మ పాపనాదిశ్రేష్ఠి వేదికవరదస్థిగలవా
దీతాంజీయ ద్వైదభాగ్యం యశులవన్మంజునో హస్త్యక్షప
సర్వలోకాభిల సర్వశుభాశను కీలభాసుకఫాలకాలయావ
నామజలోపిరావమస్సరకకూపదమశమాదిసుగుణదాతః! దేవ
అధివిష్ణ్వ ఘువరితాద్రిగూఢాశ్రియగస్త్యేక పరమదనీయవాస!
- పీ. కవలయసంతాప హారదైత్యవిశేష, నాథుజ్జ్వలమోద, సర్వపాద,
దిగ్విసమ్మి ప్రభుదేవ పూజితపాద, యవనిలంస్త్యతాండవిగోద,
సకలచేతోజ్వల సంతాపసంక్షేప, విభాజిత కింకరనాద,
స్వాభువవద్య సర్వోత్తమపాద, ఘువరిమిరాహంభులపాద
సత్య, చతురుపాంగోప సవత్సువాద! నూరినానిగంజనస్థ క్షుప్తపాద
ః! చిత్తానంద, ముగ్ధులస్సమనేమ! ప్రేమగస్త్యేక కైరుమదనీయవాస!

౧౧. వీరసాదలటంచు పదంబు తెంచక కనఁగోధ క్షణమునవాడ
 చిన్న పెద్దలొందు భిన్న బునీయక పరమసాధులక ద్దవదెడువాడ
 పదపత్నీబంధను పంగతి పెంచక పురుషవనియై నచ్చెచ్చవాడ
 మందబుద్ధియ నదుమాట తెంచక మనిమనుషనిచ్చి మగో మనువువాడ
 బంధుజనులను హితులనుబక్షయివేరి విక్రమానాలినవారిలదిక్కువాడ
 పరమయోగిజనంబులసాలివాడ శ్రీయగస్త్యక పెనుమడసీమవాని॥

౧౨. కోలాహలంబును హరిహలముపుట్టి పాలలో చనవలభంగి నెగడ
 కతనగార్యచంద్రుడదలుభూమంతయు బ్రభయకాలమునీతి బుద్ధినిల్ప
 భుగభుగమనిపొగల్పాచభోగ్యబుగప్పి ఘోరమగుచుఁగాఁబడగ
 ఛటఛటమిరుదుట్టు చదలంతగఁగప్పమ విస్మయింగఁబు నెడలుచుండ
 భగభగయటాచుమంటలుబయలు వెడలగువ్యధుప్రసవేడిమిగువ్వునుండ
 విశిలు నెలుగంగ సంతయు దెలివివచ్చుఁ బుణజగనులునీతిగో నడలుచుండ॥

- నీ సురలంఘనగునీర చరియలలో దాగగలిగి, దములు గడగడపడగ ముఖిళిరిగులు మదివిగూలంగ వాగింపులు పట్టి నోవ.
- ప్రహరభాటముల బ్రద్దంకొనియి బ్రహ్మలను సూరితమును నొంద దాజులు మనులొకలే కత్తెలంబు నమగ్నం గంచుకొను ననుడై టయుటాకునునిండునై నుదవ బులంపు పవననిలిది కరయగంబునులోపించి ఘనమెఱిగినీతిని సప్రీతిలును వెల్లి.
- నీ మలకలు దా యోడయాసాంద్రమా యో యోగింపుదా మహాశ్రీలగగన్యుదా యోత్రిపురాంతక యోవృష్ట కాహనా సోమన్యో ప్త మర్వాకీ యోధోగి భూషణా యోదేవదేవ యోగిశ్రీశ్రీ
- ప్రమాదరక్షణ సోధ క్త మందాం యోదుషనంభా యోజలధరి సురలుఁ నురువాను న్నట్టిగిరి పాలక దినిదకుంగలయులు నెడలు గరళమరుదాల్య వేసవుకల మ దుక్తయగ స్త్రీ వసుమతీమవాసా నా జట్టి యెవ.

1. అనలుపివారింది నాడదలదింది కరుణోగావగఘనాడవి నె
అఖలభూతలు హరిముగాకుండగలరమః శివో వబ్రభద్రవీరి
విషమునుహరియింది వేడిమిఁబోలి యిల్ల నిల్వలండగావవేల్పువీరి
తాపంబుదీరింది రగిలినముఖావ వరద్రశనకు) పాకరుడవీరి
మృదుు చెమటవలంబు నలుగమయ్యవీవుదక్క నితరమర లేరరయ్య
దీనినీ నంబునవగింపజేవదేవ శ్రీయగ స్త్రోత పెనుమదనీమవాస॥

2. అనలునల్లరి బెట్టనాటించినాఁబుండు నిజపరీకలిగో నిట్టులనియె
అకంటివేజగములుగదదుఁ ముండెను, వింటివేగరళంపువేడిమికథ
నుండియునిచ్చుట నూరికుండుటనాట బాడియటందువే పంజాక్షి
అర్చించియడిగిన యార్తులవిరల వెళుకటబామనజను నదేవి
దేయగ్నియు నేర్చినజేయకున్ను! బావులగుదురువారండువద్దనేత్రీ
కావగరళంబు చేర్చితుగళమునివుకు! నాదుజ్జములబ్రోవంగనాదరమున!

సః ప్రాగంబువైయాపిన్వ్యాగంబులనీంచు రమ్యశీలముగలరాజరాజా
 భాగములుపోయివైవక్షణములలోనప్రత్యక్షమిగియుండు ప్రభుకుప్రభుకు
 కర్మంబుపాగాక పాథులకానింది ప్రేమనిలగెను నీమతేకు
 పాథులకానింది ప్రాప్తింతువీరలగతంబు కర్మకుగావడదు
 గావడవీరలప్రాణంబుగాచుకొనుట

నాచుప్రాణంబువైవనుడదరినెడ
 బుడమిన్సారబలనిహంబుకృదములు
 ప్రాణములుగావెరిమువపుభంగురములు

నీ ప్రాణుడువైవక్షణములనీంచుకొనవచ్చునట్లులవానిపారిమన
 వైవక్షణవాన్ని వీరితోడుదిన్నె దక్షిణపాలునుపంచదారవీరి
 నిరంపుమున్నె గళను నబద్ధము గడునిలవార గవికరము
 వీరినిగ్రహించి వేరుగానిలకు నున్నోడులను నీచురూకు

కనులు మిరుమిట్టిననుమందు నాటినపుడు

నందగజేయునుబాడుమోముంబులను

దేవిమృదానామృతము దేవమృతము

జేయునునుటాడు నాశస్త్రాంతముగను

అని పరమకృపాకుండల పరమేశ్వరుండు చింతగా

గంధర్వులున్నాద జగతియాలమునంద మంగళభూత బుమాటమరచి

కన్నానామృతమునాది కీర్తనలక్ష్యపది మంగళసూత్రంబుమాటమరచి

యక్షులందరునాద నాలెంబునోనార్య మంగళి నూత్రంబుమాటమరచి

పెనునోకపేక్షాదు బహుతాదగలనా మంగళభూతంబుమాటమరచి

ప్రేమనుభయింతురనుచునా పదవిలచి

మదినిమంగళసూత్రంబు మాటమరచి

అటలమృంగుడుదేవకీయనుమరుచి

కనక ! నిరకన్యకపరోపకాచి

శ్రీ
మృ
త్యు
క
మృ

నీ! గంధర్వముజరిగిదిసిద్ధిపల్లెమాదూర్చి- నించుకవంగిలక్ష్మణునిదుమికి
 వాగ్యధూళిఁబుత్యగమునువంచు లెఱుంగవగరయుగమానుజాసియురము-
 విహంగంబుమిరింగెడు విహంగరాజమువీడెదై మాన్ద్యయశ్యగిబుననడచివట్టి
 నహిన్దేశీలలనొక్కవరున మ్రొంగగనగనక్త్యచిలంబునువడునజెంచి
 నీలద్రవరాంధ్రులమహిం ద్రజాలపగిది
 నగ్నివలనన్నింటి నశిరయుమున
 నశక్తునిారంగగగళమునునివికౌర
 క్రియనన్ద్యేశననుమననమవాన!

నీ! నేకిలుచట్టారే నీచనుగాదు లగంధర్వాశ్రంబులై మాదూర్చు
 పుష్పవర్షంబులువచ్చిపైగురినను దేవదుందుభులన్నివినిమాగ
 జయజయధ్వనులచే జంగములనింజురు గరతాళములచేత గలకేశులు
 గంధర్వలంబంబుగలసివాట్యమునను గిన్నజలొక్కినీవుమును

అమరకలదలబాగడిరాయగతారి

మీ రెనప్రభుకుమంగళమెల్లయెడల

నచటికనములుబవివినిరవుకుపురి

పడకులనందసంయోజ్యహృదయాలగుచు।

॥ చావాగ్నియంతయుధాత్రిపైనుండగాఁ గడుదశ్యనానుకంగనమంత
పరాశ్రమవేడిమినహియిఁపలేకలుమాడంగనెలయొచోద్యమయ్యె
అరవిక్కునడచు నభిలోకంబులుగరళంబునించెనుగళములోన
యేమిదూరమొచూడక రెంటికీప్రభుకునగుడగలేకుజాములకూహ
ఏమి!-భవదీయసామర్థ్యమెఱిగితివును

శ్రీయంబిస్సయందజిప్తజారి

మ్రొక్కి పూటలజేయుట మోదమాడర

శ్రీయగస్త్యేశ పెనుమదనీమవాస

అప్పుడు మామగారి కుమారుడు కృష్ణమూర్తి అనే వాడు వచ్చి
 అప్పుడు మామగారి కుమారుడు కృష్ణమూర్తి అనే వాడు వచ్చి
 అప్పుడు మామగారి కుమారుడు కృష్ణమూర్తి అనే వాడు వచ్చి
 అప్పుడు మామగారి కుమారుడు కృష్ణమూర్తి అనే వాడు వచ్చి

అప్పుడు మామగారి కుమారుడు కృష్ణమూర్తి అనే వాడు వచ్చి

త్రవప్రవృత్తాచారనియతాః
 నాన్యనురయత్కశిష్టరవాగ్నీ
 కరణమాస్తిదివకరతేజఃప్రభాత
 క్షయగస్త్యేకపెనుమదనీమవాసః

ప్రకరణదీయురమగు భరణిగోళముభవత్కై విలసిల్లుచింయమదన్తి
 నక్షత్రభీసంగతి నడరామనభామలభవద్దీయభరణిమై పరిక్షవిల్లు
 గంధవి ప్రకమహగంధిమనంధి వీలుచూరతంబగునుచామకమునీకు
 ఉరక్షి విజనరామనభ్యలరవి సోములగుమరు శేకరయుగమానీకు
 ప్రకభరంబుగ బెలసెడునుల్క రతులు
 దనకటపికలై నీకుదనుజభంజ
 లనువునగునీకుచూడంగదశదిశలును
 శ్చీయగస్త్యేకపెనుమదనీమవాసః

నీ! నీ చేహ కాంతులు నిండిన గులు దహిమగునని భూతి దాల్చి వోలొ-
తగిన వస్త్రమునీకు ధారుణి లేదని విగతమస్తిందవై విలసి తోలొ-
నగులందుఁబునిన్ను నాశ్రయించెదరని విషమములు మెయి వ్వసివోలొ-
భక్తులకు నీవు ప్రపాళించుచు దేవుల సగమేరుగాఁలొ సరివివోలొ-
పాలగగముల వేదియి బావులొ లుకు
దనరగంగ చంద్రుల ని దాల్చి వోలొ-
వలసి యుద్ధి! తెలియదయ్యె కై న
శ్రీయగ స్వేశ పెనుమదనీమ వాన!

శ్రీ॥ లోకంబు తెవ్వనిలోపలీనమా లోకంబు తెవ్వనిలోపంచు
లోకంబు తెవ్వనిలోపల బెంపాండుగలజగంబులకునుగర్తయొనఁజొ
జగవలనవ్యాఁడు జన్మింపమాలనకాజగములకుచూర్చిజన్మజ్జెఁజొ
అడిగినుమధ్యమునంతెంబునివిలేక నరుననొక్కటిగ నవ్యాఁడునడకు

చావుపుట్టుక లేకయ సంచరించి హరిహర బ్రహ్మరూపుడై యరిశయి
నట్టివి మాత్రనిన్ను నేనాశ్రయింతు క్రియగన్త్యే శకై నువదనీనువాసః ।

శ్రీ కలగకయెవ్వారు కలచునోదాముల నిద్ధిదలంతు నట్టివాని
చావకయెవ్వారు చంపునోదాముల నిద్ధిదలంతు నట్టివాని
పెంజకటికవలఁ బంపొందు నెవ్వారు నిద్ధిదలంతు నట్టివాని
మాయచే నెవ్వారు మనలనోదగతుల నిద్ధిదలంతు నట్టివాని
మునులు క్రింపవలె మూర్తిమహిమ

నెననిచారిత్ర మొనులకు నెలుగలేదా
యట్టియోదేవమిమ్మల నిద్ధిదలతు
క్రియగన్త్యే శకై నువదనీనువాసః॥

నీ! మోక్షంబు నెవ్వారుమునిగణంబులకిచ్చి సర్వంబు నెవడిచ్చి సాధులకును
కామ్యంబు నెవ్వారుకామాస్మగులకునిచ్చి రోషంబు నెవడిచ్చి దోషులకును

పాదమునకొకచిరదక్షిణమునాటి.

క్రీయగస్త్యశపాదుమదనీమవాసః॥

సీ॥ శివనామనునిముడి శిరసాదుకముచేతఁ నుండువేళ్లూ గన్గోతనములు
గుడ్డనాదు బను మద్రీకేనరిశ్శేకఁ గుడ్డ వేధయరురుకు జుములు
సూగురువలయెడు సూర్యలేమిస్తుచేవీరదేమబ్జానః॥ మిరచయము
పశుపతియనియెడు పవనచయంబుచే నడుగవేసంతాపకాంబువములు
గరిభకంతునియందునగులుగభక్తిగలనదాటదెసంసార జలశివాన
బుద్ధజనివాసకైలావభూధ్రవాసశ్రీయగస్త్యశపాదుమదనీమవాసః॥

సీ॥ కంకింబులూచెకకన్నులుండు శివునిదలంచెడు చిహ్నజహ్వా
పశుపతిగుడ్డిశేసు పదములునదములు శేషధానికి ముక్తికుశిరముశిరము
సురవంద్యుఁబూజించుగరములుశరములుపురహరుశ్యచించుబుద్ధిబుద్ధి
గజచదుబ్బిగానుల్లుకాయంబు కాయంబుమనివంద్యుఁబూజించునుననుమను

శివశ్రీకృష్ణ నమః॥

౧౧. ఏమలకేదై పవనబద్ధకోదానినిశబ్దమనియోని చి శ్శమును
 కంటివదైః శాపబద్ధస్తాని బాఝభేదియనిప్రసృటింది
 నడువంగదేనాముచంబివదై న హనుచేయనిదానినాన్యవలచి
 నగరుగంభులునానికపాకన హరునిమాలికిగంధమంచుడలఁచి
 మాటలేప్తై పవనబద్ధమారశశ్రు
 మాటలంచును నానినిమదిడలఁచి
 భక్తిఁజెల్లఁగోకు వాఁడెనదృక్పదఁగు
 శ్రీయగస్యశ కనుమదనీమనాన॥

౧౨. యోగారథపంబుఁ గొరగినవేహములొక్కచిత్తశోను డుయోగులైన
 మానాసలముచేతమదనీనస్థాయముల్లభువిమకవఁమున్నమనిగఁగములు
 రాపంబువేర్చిఁదప్పకనియమముల్లగనుజకుపుమాకుతపసులైన
 వేదంబుజకుపుచు విధివిహితంబు గా నాచారముశ్చేయరాక్యలైన

పరగతాన్త్రైకబాబోయంచ పఠితృపను
 నిరీడభృత జరియంచుగతరజరులు
 గాంచవేదవేదవీరీకగన్ములార
 క్రియగన్త్యేకజనుచుడనీమవాసః॥

నీ పద్యయాగ బుల పమహితశ్రద్ధంబులక్షేములశేమపూర్ణముగొఱగొ
 పగలనీరదబులారన్త్రైకోదలజనుశ్చేదితు శేమజాగిప్రవిగొఱగొ
 నిశ్చలప్రయో బుల పద్మదీపిగా జరుప్రయ శేమజాపునముగొఱగొ
 పైత్తుభిష్టంబుల మరువకోమర నొసగుమ శేమహదనుప్రకొఱగొ
 మున్నీప్రమానాశీసులే మూర్తిగొఱగొ
 శేదపార బుఃవ్యవో శోయవదా
 ల్పవిరుఃమానందప్రే యాదియా
 క్రియగన్త్యేకజనుచుడనీమవాసః॥

మూలము - ౪౭.

పల్లవి - శ్రీ శంభో గిరిజానందోహరా

పాశభవవిదార్యపాశరా, భక్తవరిసారముదాః క్షీరా ప్రోతా

1. నీతైపావంచనాన్నితి - నీకు దినమనశీనువన్నుతి

భవత్యాదాబ్జములనమ్మితి - భక్తిభవదీయసర్వకార్యోక్తి

2. తీర్థయాత్రసేవతగుగను - కేయసేను ఘనకార్యము

పార్వతీమహామేఘగుగను - మంభరములతేమతాలను

3. రక్షమన్నమనసుబగులదు - జప్తమన్ననిలక బెండగు

నీకు కాపాడికుప్పునారేందు - నన్ను, కరుణాకరుడగున్నూడద

4. శ్రీమద్రహస్యప్రకలానుబెలసివ సరసాపుగంబువ సతీశ

క్షీరయశోభూత దివితాకరిముగ బెంపించిన పెనుమదపురమునందు

పాశనాశనుడవై పరిరాచననుడవై పర్యారరాశ్చ నైజలగునీపు

వహ్ని నేత్రుడవనువానితో పురజనావసకులేవై మారవై జలవ

భివిఁదలివాఁడతనును పాలించుఁతన
 చేక గణముననింపితిఁ జనునలను
 క్రిందఁబడితి నో నర్యరూపిదీవ
 క్రియగ న్యేకవెనుమననీచువాని

సీ॥ రజితాద్రిపురధామ రానంద్యైరకామ క్షితారస్తానురాలరామ
 రాజెమస్తాపామ రావెట్టిరామ పరితపావనామభక్తకామ
 రాద్రపభోద్దామ రావెమోక్షులవామ స్థిలకారామదీప్యభామ
 విజయైర్యస్తామ - నుతనస్థుణధామ - మనీయహస్థీమగణితభీమ
 చతురస్థామజేతాసార్వభౌమఃకలమునిపాద్యపాద్యావరసనీమ
 రావెయార్దరక్షణనీమ - వాచనీప్రక్రియగన్యేకవెనుమననీచువాని॥

సీ॥ సుదుదిలలానగ్యశోభమానాకార సురవాఁడపరివారడుఁడెఱచూర
 సుగభీరవగభీర సగాఁజనాధార సకలభూతసత్త్విగర్వికూర

కలికాటనముకర నన్నిధినుకుమార భుజుల చందనాగ్రముశర
 ననుమదార సరసమల్యులార : బలవృద్ధిమరచిర్వికార
 యోవనససహారభిషాహాభిషమందారవేదాంతసహార
 జలధిగంధిదేవతాశాసితగ్రయకేస్తేకపనుమదనమవాసః

సీ. ఒనవన్నెదేవిపట్టణస్త్రాములిచ్చి మాచయ్యి కేవిమామిచ్చి
 శంకభుంజేమైనతొల్యునగ నే శరభుంజే కేమినరమణులనగ
 రామయ్యిగీతేది రిమ్యవస్త్రులకేచ్చి జాచయ్యిగీమిభాగమిచ్చి
 కన్నవేకేదు కానగి నానగను చిక్కనగి కేవికగిమిచ్చి
 పనుకేమియ్యగ నేరదైతాపవస్త్రులకేమిభాగచిల్లిగి
 గాచలమలరా, తారదే, నన్నులొనగ్రయకేస్తేకపనుమదనమవాసః

సీ. గారమవాదకపర్వమార్గంబయ దుదానసకచరగరిష్టవాస
 భారకుల్ల భరదానవర్జకకానకవిపల కశ్యపాశి

కానకవంశ రత్నచక్రవర్తిల గాగ్ధ్యమందచాలశమనః ప్రాంతకర్త
మహితాంబరీరుష మాండవ్యకోమళ నాలఖల్యవశ్యిష్టవామదేవ
దేవశసుదేవనారద దివ్యమునులుగిగుగాంబులవర్ణింపనేరకున్న
శల్పమతులగుమాబాంట్లకలవియగునాగ్రీయగ స్త్యేయశ పెనుమదనీమపాస॥

నీ! మృత్యుభీతికినోడి మృగధరశరణన్న మారక్కండు బ్రేమతో మనవిసాపు
దానాగ్ని బారికి బాళలేమికమమ్మగాపుమన్నస్పృజలగాచినాపు
పార్థండుజయకాంక్షపశుపతీయని మృక్తమెచ్చిపాశుపతా ప్ర్రమిచ్చినాపు
శ్రీపతీయనిచేదశ్రీదునితోసేపు సఖ్యమున్నతీ బ్రేమజరపినాపు
దీనజనకామధేను నిర్దిరతగాల్గినలరసిరిసంపదంబుభువి పబ్బురుడె
లంత్యమందున పాయుజ్యమబ్బురుడె॥గ్రీయగ స్త్యేయశ పెనుమదనీమపాస॥

నీ! ఓనుభాకరధరయోనద్దుగాకర యోమదనవివాశయోశశ
యోవిషాంచక్షరయోదివ్యమంగళయోమనోహోన్నతిభోగం సుభాగ

యోదేవమతభవ్య యోమనునురిసేవ్యయోససహనీయ యోశేయ
యోవిశ్వభావన యోలోపావన యోకోటిరవిగాత్ర యోపవిగ
యోమహనురథారి యోయోధాశౌరిరావెరక్షింపవేగమరాజహాలి
వేరెరక్షింప ఏకంబువేల్పులెవరు శ్రీయగ స్త్యశ పెనుమదనీమవాసః॥

సీ॥ నరసమైదసరారు చంద్రిత్యదజల్లు నవ్యహోబాబిల్లిపువ్యతోడ
మహితోమలదుచిమూనితంబై యొప్పు మేనిహోగారిపామేనితోడ
భూరినంభూతమాభూరిఃక్షస్థిత మణులతోవేలెడ ఫణులతోడ
అచితేక్షణముదయార్ద్రమయ్యెరుయచగుల్కుతోసులితజల్కుతోడ
జటలపటలంబులోడాగుచానతోడ సీపువిచ్చేసిదయతోడ గావకున్న
సెవరివాడనునేనాదునాచిమాడశ్రీయగ స్త్యశ పెనుమదనీమవాసః॥

సీ॥ కావలవానిగా గట్టివేయగ నేర గోదండమెక్కిడి గొట్టనేర
బుమతమనివేసి బువ్వబెట్టగ నేర శవలై ననుమొడుజేయనేర

అర్థశాస్త్రమునందు ముఖ్యముగా నున్నది. ఇందును ముఖ్యముగా నున్నది. ఇందును ముఖ్యముగా నున్నది.

[illegible]

సీ! సురనరచాదాయస్థూరిపన్నతాపదీనాశికలాయత్తచూచు
 భువనబాగుబూయకనుకాలవాలకు నిష్కలనూచాతురే మూను

కడమలూడ శివ వాతాధిపుడగంధముచినునదంతాండవుండ
దమాయుజ్యమాగులెండిటొంద్రప్రభుగన్యకనమదుసీనువాపి

ఉ: |త్రియోదండీపుత్రులును లేమృదుభార్యపభజనఁబులిం
బెల్లించి ద్రవ్యదాగ్ధ్యములు విన్నగనున్ననుహప్రియంబుల
నుల్లమువ్రీతిజేసి సిరియాడినబొలుచి తేకరాయో
యొల్లకువీరుకాడికిను యాహదలొప్పిరిగుహదముల |

కా. ఘోషించె కడుగుచ్చును యడయవల్గురఁబుగునిగ్గి ని
స్సారంబై భవబంధమై దవరు సహించితి భాంమ
పారంబేమియు నీగిగిని నిభవత్వాబ్జవాకన్మనా
కారంబొప్పుగనీద జేయునుగుభా కాకాయగ న్మగ్నగా

శ్రీ. జయజయపల్లవ జయజయపూలే జయజయయక్ష శివమనుశ్రీ
జయఃపూ శివక్ష జయజయాయాధ్యోరక్షజయజయాభిభక్షజయఃపీఠ

జయజయ శ్రీ ఘోషజయజయం చిద్యోవజయజయోభిలషోవజయసుభాష
జయజయో మనీయజయజయఋషిగేయజయజయశుభరాజయోరాయ

తయజయోపదనన్మిత్ర జయనన్మిత్ర

జయవిక్రమచిరకాగ్య జయవర్య

ఆయన పూర్వం దానిని ఆయన పూర్వం

ప్రేయం కృత్యమును దీక్షానుగాన ।

నీ! మువిజనావనపాల దనుజభిండితశూల కరణాలవాలమంగళమునీకు
తాండవాంచితలీల తాంపాన్వయలోల కమనీయశీలమంగళమునీకు
మారద్యగిత్సాల మూర్తాండశతవీల తాంచనచేలమంగళమునీకు
విదితకీర్తివిశాల విషధరవరమూల గళజితనీలమంగళమునీకు
కామితామరసాలమంగళమునీకు! తాలవరధృతశూలమంగళమునీకు
కలితనద్గుణబాలమంగళమునీకు! శ్రీయగస్త్యక పెనుబుడసీగువాన!

నీలమణిజయీభవ సర్వభవసభూవ జయవిజయి భవ శాంతరూప
జయవిజయీభవ సర్వసస్సదాభావ జయవిజయీభవ శైలవాస
జయవిజయీభవ జాహ్నుదీపరచూరి జయవిజయీభవసత్కుశిల
జయవిజయీభవ సర్వరాజవిగ్రహజయవిజయీభవ సత్సభాష
జయమునీకగు జటాధారిమౌర్యరేజయమునీకగునందీయశైల
జయమునీకగు సురవిజయిపాదాగ్నియగ్రేభవమునీకగునందీ

నీల భావనూనవ్యర్థభాసితవర్షిణీహాసనానీపభోహాసనీకు
దక్షజనిపురితవిదారాగధహార మహాశూలపాస్తకాహాసనీకు
మాణిక్యనుండిని మన్మథవిపథర హార మోదకరిభోహాసనీకు
మనువలారిరజబానుకుట్రభాగాంధిర ఆర్యాసమేతజ్జహాసనీకు
హేలమరితివిదూర బోహాసనీకు నమరపూజరిపాదజ్జహాసనీకు
రారవేననుభోపభోహాసనీకు శ్రీయగప్రకృతమమనదీపమహాసనీ

- నీ! నురసిద్ధ సాధ్య క్షేపరహాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
నకలభులేనీ సంచారసర్వశ క్షేపిణి లోకం మొక్క-
సర్వశ క్షేపరహాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
ప్రజకుంభోద్భవ వాసుదేవస్తవ్య క్షేపరహాగ నీతిగ్న మొక్క-
శ్చారసంచారగోలనీతిగ్న మొక్క ముదితమందితవహాగ నీతిగ్న మొక్క-
విదితవస్తవ్య క్షేపరహాగ నీతిగ్న మొక్క! శ్రీయగ్ న్యక నేను మనీషువాస!
- నీ! మునిమహాకానార జనితాంఘ్రికాయగ్ నీరజ పరిమార్త క్షేపరహాగ
దేవదేవస్తవ్య క్షేపరహాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
భూలేశశక్తిగ్న పరమాయశ స్సాగ నిందితేందు ప్రభ నీకుశరణ
వాసిష్ఠగోలమ క్షేపరహాగ నీతిగ్న మొక్క! శ్రీయగ్ న్యక నేను మనీషువాస!
- నీ! నురసిద్ధ సాధ్య క్షేపరహాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
నకలభులేనీ సంచారసర్వశ క్షేపిణి లోకం మొక్క-
సర్వశ క్షేపరహాగ నేనిత నదయాంతరంగ నీతిగ్న మొక్క-
ప్రజకుంభోద్భవ వాసుదేవస్తవ్య క్షేపరహాగ నీతిగ్న మొక్క-
శ్చారసంచారగోలనీతిగ్న మొక్క ముదితమందితవహాగ నీతిగ్న మొక్క-
విదితవస్తవ్య క్షేపరహాగ నీతిగ్న మొక్క! శ్రీయగ్ న్యక నేను మనీషువాస!

పండుగలో-తనకు బృంబుభువియు మొదలు పర్వమీ వగు దోంకార సర్వరూప
విశ్వమనుజుల పితృశక్తి విశ్వరూప స్వీయగ స్త్యశక్తి పెనుమదనీనువాని

కిది పండుగను వింకోల్చి పండుగలు పారిగ ధ చారుశరీరా

నందితగిరి రాద్వ్యంసుచిగ్గండలి తాబ్బాతరంగకరువాపాంగా

కిది పండుగ ముగ్ధశరణ్ణా పండుగ ముఖలాండవోడ పండుగ మీశా

పండుగను ప్రసరింపనా పండుగ మోడేపనీతు పండుగ మయ్యా

నీ! తొగివిండు తెలిదాలు నీగపై నగలవాని పన్నెవు బులిసోట పలువవాని

చాననోక్క తెదన సామీనగలవాని కేలము మ్మెరిపాలు గాలువాని

కలువ శేకుల తెంపుగల్గుకన్నులవాని లలితపుడెత్తీర్తి వెలుగువాని

నలింపేలుపు నావలపు దాల్చినవాని కలిపరతన బులొలుకువాని

చిలువ బాముల చేపేను జెలగువాని పేలుపుల చాలు నేలంగ జాలువాని

నేతరుగ్యము గాగని న్నిపుడు గాంతుగ్గీయగ స్త్యశక్తి పెనుమదనీనువాని

నీ! ప్రోధమానాపై విరోధమా లేక నేకద మానీకుడూ సాధురితు
అండమానీకు యానందమా రుచియెక్క చండమా బాధనందశేయ

పంతులమారేక సామంతమా నీకు బల్యంతమా నాటిటుచింతగూర్చ
కోరుమా లేక నా పాపమా యిది కాలలో పమాకృతమై పూపకుంట
నేను చున్నాను నేను నీవాడనెందు దేవదేవుడనీ పాదనేయందు
చిత్తరుగునొత్త శేయుమచిత్రచరిత్ర శ్రీయగ శ్లోక పెనుమదనీమవాస||

నీ! కాలశిలకులు గ్రంథాల గదామర్దముద్దరశంకాలము సలపాశ
పాణులై భీషణభాషగా చిలవేషముల దానికనిమూషంబున గడె
దేవాదిప్రమథులకు వారిములునేయ సురలలామలు శ్లోచుట్టుగొల్వ
పద్మభవాక్షులు శ్లోచిన్యోగదంగ సగరాజసురతోడ సంధిన్కి-
రిధనమొప్పగవ్వయముగానభయమొనగని వివిచ్చసలపమనీకుభయను
టంచువాతోడ కూరి వచించుచు య్యోక్తీయగ శ్లోక పెనుమదనీమవాస||

సంపూర్ణము.

శ్రీమద్భక్తరత్నావళి.

